

Lausunto Kansallisesta ruokastrategiasta 2040

Yleinen huomio:

Strategialuonnos jättää kasvipohjaisen ruokavalion ja kasviproteiinit lähes täysin huomiotta, vaikka niiden merkitys ilmastoon, luonnon monimuotoisuuden ja kansanterveyden kannalta on ratkaiseva. Tämä on ristiriidassa sekä tieteellisen näytön että Suomen ilmasto- ja biodiversiteettitavoitteiden kanssa.

Luku 3.1 – Reiluus ja kannattavuus:

Strategiassa olisi huomioitava kasvipohjaisen ruokateollisuuden kasvava rooli työllistäjänä ja vientimahdollisuutena. Eläinperäisen tuotannon tukeminen ilman vastaavaa panostusta kasvipohjaisiin innovaatioihin ei edistä ruokajärjestelmän reiluutta eikä kestävästä arvonnallisesta jakautumista.

Luku 3.2 – Huoltovarmuus:

Huoltovarmuutta voidaan aidosti vahvistaa lisäämällä kotimaisten kasviproteiinien (esim. härkäpapu, herne, kaura) tuotantoa ja jalostusta. Eläinperäiseen tuotantoon sidottu huoltovarmuuskäsitys on haavoittuva, koska se nojaa rehuuntuontiin ja energiavaltaisiin prosesseihin.

Luku 3.3 – Luonnon kantokyky:

Kasvipohjaisten tuotteiden osuuden kasvattaminen on tutkitusti tehokkain keino vähentää ruoan ilmasto- ja ympäristövaikutuksia. Strategialuonnoksessa tämä yhteys puuttuu lähes kokonaan. Ilmastotavoitteet ja ravinnepäästöjen vähentäminen on mahdotonta saavuttaa ilman ruokavalioiden kasvispainotteisuutta.

Luku 3.4 – Ruokakulttuuri ja hyvinvointi:

Kasvisruoan normalisointi osana suomalaista ruokakulttuuria tukisi terveyttä, hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. Strategian tulisi tunnistaa kasvispainotteisen ruokavalion vaikutus kansanterveyteen sekä sen potentiaali vähentää terveyseroja.

Muita huomioita:

Ruokastrategian tulisi nojata tutkittuun tietoon, ei poliittisiin tai teollisuuden painotuksiin. Suomen tulee olla kestävä ruokajärjestelmän kehittäjä – ei menneisyyteen sidottujen tuotantomallien puolustaja. Kasvipohjaisen ruoan roolin sivuuttaminen on vakava puute, joka heikentää strategian uskottavuutta ja tulevaisuuskestävyyttä.